

УДК 65.01: 519.8.621

*О. В. Царенко,
д.е.н., проф., зав. кафедри обліку та аудиту,
Академія муніципального управління, м. Київ*

РЕГЕНЕРАЦІЯ ТРАЄКТОРІЇ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ АУДИТОРСЬКИХ ПОСЛУГ

У статті обгрунтовані підходи щодо необхідності системного розроблення процедур із концентрації зусиль щодо регенерації системи управління якістю аудиторських послуг для забезпечення задоволення інформаційних потреб суспільства. Запропоновано концептуальна модель формування системи управління якістю аудиторських послуг, що передбачає встановлення ефективних взаємозв'язків і взаємозалежностей між елементами системи управління якістю у аудиторській фірмі, їхніми структурними підрозділами та із зовнішнім середовищем; систему адаптації до швидких трансформацій конкурентних переваг аудиторських фірм.

В статті обоснованні підходи относительно необхідности системной разработки процедур по концентрации усилий относительно регенерации системы управления качеством аудиторских услуг для обеспечения удовлетворения информационных потребностей общества. Предложена концептуальная модель формирования системы управления качеством аудиторских услуг, которая предусматривает установление эффективных взаимосвязей и взаимозависимостей между элементами системы управления качеством в аудиторской фирме, их структурными подразделениями и с внешней средой; систему адаптации к быстрым трансформациям конкурентных преимуществ аудиторских фирм.

In the articles grounded approaches are in relation to the necessity of system development of procedures from the concentration of efforts in relation to the regeneration of control the system by quality public accountant services for providing of satisfaction of informative necessities of company. It is offered conceptual model of forming of control the system by quality public accountant services of, which foresees establishment of effective intercommunications between the elements of control the system by quality in an auditing firm, by their structural subdivisions and with an external environment; system of adaptation to rapid transformations of competitive edges of auditing firms.

Ключові слова: регенерація, система управління, реінжиніринг, потенціал, якість аудиторських послуг, аудиторська фірма, довіра, інформація.

Ключевые слова: регенерация, система управления, реинжиниринг, потенциал, качество аудиторских услуг, аудиторская фирма, доверие, информация.

Keywords: regeneration, control the system, реинжиниринг, potential, quality of public accountant services, auditing firm, trust, information.

Актуальність проблеми. В умовах посилення глобальної конкуренції та втрати значної частки внутрішніх і зовнішніх ринків особливої актуальності набуває реалізація процесів реінжинірингу системи управління якістю аудиторських фірм, що дозволяє забезпечити задоволення інформаційних потреб суспільства. В цих умовах, саме аудит як професійна інтелектуальна діяльність, визначає доміанти використання інформаційного потенціалу в якості стратегічного ресурсу трансформації бізнес-процесів на підприємстві, що зменшує до певного рівня інформаційні ризики користувачів фінансової звітності. Перед керівництвом аудиторських фірм постає завдання пошуку стратегічних можливостей та формування нових стійких конкурентних переваг, які в подальшому дозволять виявляти та реалізовувати невикористані резерви підвищення органічності системи управління якістю послуг та довіри користувачів інформації до результатів аудиту.

Аналіз останніх наукових досліджень і публікацій. Теоретико-концептуальні засади формування системи управління якістю послуг відображено в наукових працях Б.В.Буркинської, Ю.В. Макогона, В.С. Момота, Е.Демінга, Ф.Кросбі, О.В. Гличева, В.А.Лapidуса та ін. Питання, пов'язані з удосконаленням механізму управління якістю аудиторських послуг та забезпеченням контролю якості послуг розглядаються у працях О. Редька, І. Пилипенка, В. Шевчука, О. Петрика, Н. Проскуриної та ін. У цих роботах закладене вагоме методологічне та методичне підґрунтя для дослідження проблем формування системи управління якістю послуг на мікро-, мезорівнях. Проте, сучасні підходи до розробки стратегії управління якістю аудиторських послуг на регіональному рівні, формування концептуальних аспектів і теоретичних моделей функціонування внутрішньофірмової системи контролю якості за наданими аудиторськими послугами потребують подальшого дослідження.

Метою статті є розроблення концептуальної моделі через реалізацію процесів реінжинірингу системи управління якістю аудиторських послуг, що передбачає встановлення ефективних взаємозв'язків і взаємозалежностей між ієрархічними елементами системи управління якістю з визначенням домінант використання інформаційного потенціалу аудиторської фірми.

Вклад основного матеріалу дослідження. Поглиблення ринкових перетворень та завдання подолання наслідків фінансової кризи вимагають підвищення якості інформаційного забезпечення суб'єктів господарювання. Об'єктивна необхідність удосконалення системи управління якістю аудиторських послуг зумовлює перегляд інструментів підготовки релевантної інформації. На сьогодні доцільним буде спрямування зусиль на вирішення проблеми відповідальності аудиторів не тільки перед

реальними замовниками та їхніми діловими партнерами, але й перед тими користувачами інформації про підприємство-замовника, про яких аудитор під час перевірки і формування своєї незалежної думки може не мати уявлення [3]. Мова йде про третіх осіб стосовно клієнта аудитора, що виступають потенційними інвесторами та кредиторами та чії очікування на підставі аудиторських висновків можуть не виправдатися та спричинити матеріальні збитки в результаті прийнятих на цій підставі неефективних рішень.

Застосування системного підходу до дослідження специфіки управління аудиторською діяльністю на макро- і мікрорівнях дозволило розкрити і визначити сутність поняття "система управління якістю аудиторських послуг" як функціонального єдиного ієрархічного складу елементів для відтворення якісних ознак аудиторських послуг на основі потоків інформації, що отримується як із зовнішнього середовища, так і за допомогою зворотного зв'язку.

Доведено, що у сучасних умовах підприємницької, фінансово-господарчої діяльності аудиторських фірм механізм управління якістю аудиторських послуг повинен функціонувати у двох режимах:

- стратегічному - з метою виявлення нових потреб кон'юнктури ринку, визначення необхідності й можливості освоєння нових аудиторських послуг, тобто механізм управління якістю пов'язаний з вибором перспектив розвитку організації й формуванням плану по якості;
- оперативному - у рамках реалізації встановленого плану якості аудиту, тобто механізм управління якістю аудиторських послуг пов'язаний із забезпеченням заданого якості створюваних послуг.

Поєднання принципів системного, синергетичного та програмно-цільового підходів дає змогу обґрунтувати інтенсифікацію процесу формування системи управління якістю аудиторських послуг в умовах невизначеності та ризику.

Системний підхід розкривається у вимогах до функціонування теорії систем, де кожний об'єкт аудиту розглядається як складна система і як чинник для інтенсифікації розвитку загальної системи [2]. Наголошено, що синергетичний підхід являє єдність цільової орієнтації виконання функцій аудиту, раціональності й результативності намічених заходів, адресності та чіткості завдань, їх обов'язковості, визначеність термінів здійснення заходів, забезпеченості їх достатніми обсягами ресурсів аудиторської фірми з диверсифікацією джерел та отриманням синергетичних ефектів від синхронного перебігу цільових подій, активізації вбудованих в ієрархічну систему складових управління якістю аудиторських послуг. За програмно-цільовим підходом нами розглядає формування системи управління якістю аудиторських послуг як сукупність системно пов'язаних між собою елементів/об'єктів, які відповідно до власної цілі поєднуються для вирішення конкретних завдань і досягнення означених орієнтирів щодо формування конкурентних переваг аудиторських фірм, елімінації впливу деструктивних факторів зовнішнього середовища.

В основу функціонування аудиторської фірми повинні бути покладені принципи загальної теорії управління й принципова концептуальна модель формування системи управління якістю аудиторських послуг. Характерними рисами є п'ять ознак: по-перше, формулюється головна мета функціонування системи; по-друге, усі дії в рамках системи групуються в спеціальні функції; по-третє, передбачається багаторівнева організація управління на рівнях: фірми в цілому, відділів, ділянок, робочих місць; по-четверте, внутрішньофірмові стандарти аудиторської фірми використовуються як організаційно-економічна основа системи; по-п'яте, створення системи, її впровадження й розвиток відбувається у тісному взаємозв'язку із загальною теорією управління, методами системності, комплексності й проблемно-цільового управління, заходів заохочення й морального стимулювання підвищення якості аудиторських послуг.

За задумом і планом автора, завдяки стратегічному управлінню та за використання програмно-цільового підходу, дії окремих аудиторських фірм інкорпуються в систему послідовних явищ. При цьому досягається результат (синергетичний ефект), одержати який в інший спосіб більш неможливо. Для вирішення методичних проблем щодо повного забезпечення виконання функцій підсистемами аудиторської фірми, а також для побудови концептуальної моделі формування системи управління якістю аудиторських послуг (рис. 1), нами одночасно використано системний, програмно-цільовий та синергетичний підхід як основу для проведення реформаторських дій та узгодження, координації діяльності у сфері формування системи управління якістю аудиторських послуг.

Рис. 1. Концептуальна модель формування системи управління якістю аудиторських послуг (МФСУЯАП)

Дослідницька перевірка її адекватності реальним соціально-економічним процесам дала змогу довести, що для забезпечення цілеспрямованих дій ефективного механізму реалізації стратегії формування системи якості аудиторських послуг необхідно активізувати наявні у аудиторській фірмі оперативні засоби впливу та системоутворюючі регулятори. Формалізація специфічних ознак функціонування аудиторських фірм та регенерація їх стратегічних потенціалів можлива лише шляхом реалізації збалансованих елементів системи управління якістю аудиторських послуг з визначення ринку аудиторських послуг, його характеру й обсягу нових потреб, організації діяльності служби внутрішнього аудиту зі створенням внутрішньофірмових стандартів, перегляд інструментів підготовки релевантної інформації, запровадження моніторингу контролю якості виконання аудиторських завдань з оцінюванням продуктивності роботи кожного аудитора тощо.

Доведено, що концептуальні положення формування системи управління якістю аудиторських послуг визначають послідовність прийняття управлінських рішень, оцінку їх ефективності, перевірку результативності впливу порівняно з попередніми заходами, визначення ймовірності переходу до якісно нового стану. Наголошено, що при вдосконаленні системи управління якістю аудиторських послуг необхідно використовувати комплексний підхід до визначення параметрів якості результатів процесу аудиту через розробку аудиторських внутрішньофірмових стандартів і методик у відповідності з вимогами міжнародних стандартів аудиту; проведення ефективної кадрової політики; дотримання загальноновизнаних принципів аудиту та внутрішньому контролю якості аудиторських послуг; створення відповідної форми управління на всіх ієрархічних рівнях управління в аудиторській фірмі.

Розгляд ступеня впливу даних груп параметрів якості на окремі, але взаємозалежні сторони аудиторської діяльності і процесу аудиту, а також систематизація чинників якості результатів процесу аудиту (надійність, релевантність, доступність для сприйняття, придатність для прийняття рішень користувачами) дозволили обґрунтувати логічну структуру параметрів якості аудиту. Вважаємо, що домінанті логічної структури параметрів загальної системи управління якістю аудиторських послуг включають функціональний напрямок та технічні параметри через визначення: елементів системи, регуляторів, що визначають позитивну траєкторію змін у системі управління та наслідків оптимізації.

До елементів системи відносяться: планування, управління ресурсами, правила та процедури, контроль якості.

Регулятори, що визначають позитивну траєкторію змін у системі управління якістю аудиторських послуг включають:

- при плануванні – перелік аудиторських завдань; графік аудиторських завдань; штатні розклади; звітування; бюджет витрат;
- в області управління ресурсами: розподіл аудиторських завдань; добір та навчання працівників; посадові інструкції; професійна підготовка; оцінка результатів праці;
- при визначенні правил та процедур – положення про аудиторську фірму; положення про робочу політику (облікову, фінансову, інвестиційну тощо); методичне та інформаційне забезпечення доказової бази; нормативне-правове забезпечення; регламентне забезпечення (внутрішньофірмові стандарти аудиту); технічне забезпечення (типові форми робочих документів тощо);
- здійснення контролю якості – внутрішні оцінки (постійний моніторинг та періодичний аналіз); зовнішні оцінки; оцінка ефективності діяльності; усунення причин відхилень якості аудиторських послуг) для забезпечення оцінки відповідності діяльності фірми прийнятим стандартам.

Наслідками реінжинірингу системи управління якістю аудиторських послуг є визначення пріоритетів; основа формалізованої оцінка ризиків; забезпечення потреб вищого керівництва; урахування змін зовнішніх та внутрішніх факторів впливу; забезпечення фаховості та достатньої чисельності аудиторів; ефективне використання кадрів; професіоналізм; можливість залучення сторонніх експертів.

При визначенні правил та процедур важливим є дотримання таких пріоритетних принципів, як доцільність, спадкоємність і несуперечність, логічність, чіткість формулювань, повнота охоплення всіх значних питань та їх деталізація, єдність понятійного апарату.

Вважаємо, що ринок аудиторських послуг займає ключове місце в управлінні якістю аудиторських послуг. На стадії маркетингу прогнозується кон'юнктура ринку як створюваних, так і можливо нових послуг. Це має вирішальне значення для оцінки можливих обсягів створення й реалізації нових послуг, якими

властивостями повинні бути наділені майбутні послуги для того, щоб задовольняти потреби користувачів. Особливе місце має оцінка ефективності нових видів послуг, яка повинна бути комплексною й всебічною. Вона включає: аналіз витрат на одиницю послуги, рівень витрат усього обсягу нових послуг, і динаміку їх зниження, рівень цін на ринку з урахуванням обсягів можливих продажів і рентабельності виробництва, строки окупності витрат на підготовку виробництва, витрати споживача, можливий рівень цін, напрямку кредитної політики й оцінку інвестиційних можливостей фірми. Особливе значення мають розрахунки витрат виробництва й рівня цін. Таким чином, на цій стадії здійснюється всебічна оцінка економічних, організаційно-технічних можливостей виробництва нових видів послуг, яка визначає доцільність надання нових видів послуг більш високого якісного рівня, строки й обсяги.

Дослідження проблем інформаційно-методичного забезпечення якості аудиторських перевірок підтвердило важливість і необхідність внутрішньофірмової стандартизації їх проведення як основи для підвищення якісного рівня робіт з аудиту. В результаті логічного аналізу сформованого зарубіжного досвіду й аналогічних досліджень теорії та практики внутрішньофірмової стандартизації аудиту в Україні встановлено, що ця проблема належить до невіршених, які вимагають нагального науково-обґрунтованого вирішення.

Головним аргументом на користь необхідності розробки та затвердження внутрішньофірмових стандартів є те, що Міжнародні стандарти аудиту не завжди можуть дати повну відповідь на всі питання, які виникають перед аудитором під час проведення аудиторських перевірок. Вони повинні базуватися на єдиному підході до проведення аудиту фахівцями тієї чи іншої аудиторської фірми. Тому сукупність затверджених внутрішньофірмових стандартів має містити опис комплексного підходу аудиторської фірми до організації й технології проведення аудиту. Пропонуємо, внутрішньофірмові стандарти об'єднати в чотири групи: організаційні стандарти; стандарти процесу аудиту; спеціалізовані стандарти; стандарти аудиторських послуг.

Розробка внутрішньофірмових стандартів аудиторської фірми припускає реалізацію загальної стратегії; зменшення хаотичності прийняття рішень; консолідація ресурсів фірми в конкурентні переваги; створення методичного забезпечення для нових видів послуг і оформлення у вигляді інструкцій, робочих таблиць, тестів, які будуть задіяні в ході надання аудиторських послуг. Якщо нова потреба являє собою деякий різновид наявних потреб або близька їм, то її задоволення можливе шляхом підвищення організаційно-технічного, економічного рівня, відновлення нормативно-правової бази. Якщо такий варіант неможливий, здійснюються пошуки принципів і рішень, на основі яких можливе створення нових видів послуг з потрібними властивостями.

При виконанні робіт, пов'язаних з розробкою стандартів, вирішуються завдання створення послуги, що володіє такою комбінацією властивостей, яка забезпечує задоволення нової потреби. Трудомісткість і матеріалоемність, цикл виробництва нової послуги повинні бути такими, щоб з'явилася можливість реалізації послуги за реальну ціну.

Від того, які рішення будуть прийняті на цій стадії, залежить, наскільки ефективно будуть працювати інші стадії складової механізми управління якістю. При позитивному рішенні, необхідно визначити, яким конкретним змістом наповнити кожен етап та кожний механізм, тобто необхідно приступати до організаційно-економічного проектування елементів системи якості, виходячи з особливостей нових видів послуг, темпів і масштабів їх надання, технології й інших факторів. Залежно від умов та обставин діяльності аудиторської фірми система якості може розроблятися заново або в діючу систему вноситься необхідні зміни й доповнення [2].

Робочі документи аудитора повинні супроводжувати всі етапи процесу аудиту. В залежності від етапів перевірки сукупність робочих документів розподілено на організаційні (які розробляються на етапі планування); дослідницькі (які розробляються на стадії збору доказів); узагальнюючі (документи, у яких аудитори узагальнюють зібрані аудиторські докази та готують висновки для внесення їх в аудиторський звіт); документи, що відбивають контрольні процедури якості виконаних робіт.

Зміст нормативно-правових актів – це лише первинна інформація, якою треба вміти користуватися, а для цього необхідно обробляти її та систематизувати. Тому у кожній аудиторській фірмі співробітник, відповідальний за нормативно-правове забезпечення процесу аудиту повинен вміти систематизувати одержувану інформацію через INTERNET і видавати фахівцям-практикам фірми вже готовий перероблений інформаційний продукт. Систематизація такої інформації полягає у виборі нормативно-правової документації щодо сфер аудиту. Кожна аудиторська фірма може спеціалізуватися на обслуговуванні відповідних галузей економіки, видів підприємницької діяльності. Автор пропонує створювати банк нормативно-правового забезпечення процесу аудиту для однорідних груп підприємств, які є клієнтами конкретної аудиторської фірми (наприклад, банк нормативно-правового забезпечення аудиту підприємств торгівлі, підприємств легкої промисловості, підприємств сфери туризму та ін.). При формуванні банку нормативно-правового забезпечення аудиту варто керуватися наступними загальними принципами систематизації цієї інформації: за сферами бізнесу клієнта; за термінами регулювання діяльності (у межах термінів – від вступу в дію нормативних актів до їх скасування); за ступенем нормативно-правового регулювання окремих параметрів об'єкта аудиту (з акцентом на використання для досягнення конкретних цілей аудиту).

На основі проведених досліджень, розрахунків та аналізу на попередніх стадіях розробляється й ухвалюється план, який установлює рівень вимог до якості аудиторських послуг у цілому, або диференційованих за видами, якщо в цьому є необхідність. Встановлюються джерела, фактори збереження, стабілізації, вдосконалення структури послуг, раціональне використання ресурсів і резервів зростання конкурентних переваг фірми, методи, засоби та способи контролю. Дані про встановлений план рівень якості аудиторських послуг є складовою частиною процесу аудиту, у ході якого створюється послуга, якість якої повинна відповідати встановленим вимогам.

У зв'язку з тим, що план з якості передусім безпосереднього надання аудиторської послуги, необхідно відзначити роль організації аудиторської перевірки в управлінні якістю. Організаційна підготовка представляє собою досить важливим елементом системи управління якістю зі спеціалізованим комплексом завдань забезпечення якості. Це припускає визначення факторів і умов забезпечення якості, переліку законодавчих і нормативно-правових актів, необхідних у ході перевірки. У період організаційної підготовки складається лист-зобов'язання на надання аудиторських послуг, укладається договір на надання аудиторських послуг, де визначається характер послуг, права та обов'язки сторін, строки надання й оплата послуг тощо [5].

По завершенню перевірки, аудиторська послуга має певну фактичну якість. Контроль якості аудиту здійснюється на окремих етапах і на заключній стадії провідним аудитором та безпосередньо виконавцями. Тобто, формується релевантне інформаційне забезпечення, що дозволяє отримати інформацію про фактичну якість аудиторських послуг. Для успішної діяльності аудиторської організації, підтримки її високої репутації, забезпечення конкурентоспроможності, раціональної організації обслуговування важливе значення має інформація про фактичну якість аудиторських послуг на ринку. Отже, визначаються функції, для виконання яких запроваджується система якості послуг; обробляється два види інформації про фактичну якість аудиторських послуг: зовнішня інформація й внутрішня.

В аудиторській фірмі необхідно аналізувати, по-перше, чи відповідає якість аудиторських послуг вимогам аудиторських стандартів; по-друге, чи відповідає якість аудиторських послуг запитам споживачів. Якщо ступінь відхилення значний, тоді виникає одне з типових завдань управління якістю аудиторських послуг: розробка й реалізація заходів щодо усунення відхилення, пошук і ліквідація причини, що викликали таке відхилення, тобто ухвалення рішення, про внесення зміни в процес аудиту для того, щоб виключити подібні відхилення надалі [1].

Якщо аудиторська послуга тією чи іншою мірою не задовольняє запити споживача, то залежно від ступеня ризику втратити ринок або престиж необхідно підключити службу маркетингу та керівництво аудиторської організації.

Розробка заходів щодо усунення причин відхилень якості аудиторських послуг, що передбачає комплексну ув'язку термінів і резервів для досягнення сукупних

результатів; коригування зусиль за сценаріями розвитку окремих послуг. Необхідно проводити роботу в двох напрямках: по-перше, оперативно забезпечувати заданий рівень якості аудиту, у рамках поточної роботи; по-друге - стратегічний розв'язок питань, пов'язаних з відношенням споживача до якості аудиторських послуг, зі збереження наявного ринку, його розширенням або втратою. При цьому вирішуються наступні завдання: організація пошуку причин, що викликали відхилення якості аудиторських послуг від заданого рівня; розробка, обґрунтування й економічна оцінка заходів щодо усунення причин, які викликали відхилення якості аудиторських послуг від заданого рівня. При цьому можуть бути задіяні фактори або умови забезпечення якості аудиту чи їх комбінація; підготовка для керівництва найбільш ефективних варіантів рішень; прийняття керівництвом оптимального, з погляду організаційних і економічних можливостей, рішень по усуненню причин, що викликали відхилення якості аудиторських послуг [7].

Рекомендації залежать від характеру й величини параметру, що відхилився від заданого рівня значення, при цьому враховуються можливості, які можна використовувати для усунення виявленої причини. Для того щоб прийняти єдино правильне і ефективне рішення, потрібно мати критерії для оцінки можливих варіантів дій. У кожному конкретному випадку для ухвалення рішення буде мати місце свій критерій. При цьому на ухвалення рішення щодо якості аудиторських послуг буде впливати обмеженість ресурсів, час реалізації заходу, очікуваний результат, ефективність;

Визначено, що для реалізації заходів щодо підтримки якості аудиторських послуг або її підвищення окреслює добір засобів досягнення цілей; оптимізація обсягів і структури ресурсів для досягнення цілі; виявлення зв'язків і залежностей між підсистемами та показниками. Роль та склад задіяних підрозділів і осіб залежать від місця виникнення причини відхилення якості аудиторських послуг, її змісту й масштабу заходу щодо її усунення.

З огляду на зазначене, дисертант вважає, що забезпечення якості являє собою лише частину робіт з формування системи управління якістю аудиторських послуг, вони можуть виконуватися як у рамках управління якістю аудиторських послуг, так і автономно.

Усі дії по формуванню системи управління якістю аудиторських послуг і по забезпеченню якості аудиторських послуг здійснюються на основі наступних загальних функцій керування: постановка завдання, визначення мети; забезпечення рішення поставленого завдання, досягнення наміченої мети; контроль рішення поставленого завдання; прийняття коригувальних заходів у випадку відхилень результатів від поставленого завдання, наміченої мети.

Кожна спеціальна функція управління якістю аудиторських послуг і кожна дія в системі забезпечення якості аудиторських послуг виконуються відповідно до загальних функцій управління [6].

Розвиток форм і методів організації робіт з формування системи управління якістю аудиторських послуг, дотримання принципів загальної теорії управління, розробка базових положень концепції формування системи управління якістю аудиторських послуг дозволили зробити наступні висновки: забезпечення ефективної організації стійкого підвищення якості аудиторських послуг не можливо у відриві від ідей і принципів загальної теорії управління; сучасну організацію робіт з якості аудиту теоретично неприпустимо, а практично недоцільно й неефективно будувати на глобальному посиленні контролю; формування системи управління якістю аудиторських послуг має багаторівневий характер, але у своїй основі здійснюється відповідно до принципової концептуальної схеми формування системи управління якістю; забезпечення якості аудиторських послуг перебуває в супідрядності управління якістю аудиторських послуг; система управління якістю аудиторських послуг є органічним елементом загальної системи менеджменту аудиторською фірмою.

Висновки: Таким чином, розроблено концептуальну модель формування системи управління якістю аудиторських послуг, що заснована на інфраструктурно-управлінському та когнітивно-інформаційному підґрунті з визначенням її як механістичної конструкції, складної ієрархічної побудови, корегування складу якої здійснюється за результатами трансформацій конкурентних переваг аудиторської фірми, яка передбачає забезпечення якості аудиторських послуг, формування конкурентних переваг фірми та її агрегований розвиток в контексті задоволення вимог користувачів. Впровадження системи контролю якості в існуючі інформаційно-керуючі підсистеми аудиторської фірми розглядаються як складова частина механізму управління якістю аудиторських послуг. Контроль якості допомагає координації роботи трудового потенціалу, комп'ютерів і забезпеченню інформацією ключових підрозділів аудиторської фірми, тому важливо, щоб функція контролю якості була організована ефективно, економічно й охоплювала діяльність фірми на всіх рівнях управління.

Література:

1. Гутцайт Е. М. Внешний контроль за качеством аудита / Е. М. Гутцайт // Аудиторские ведомости. – 2004. – № 5. – С. 62–66.
2. Дорош Н. І. Контроль якості ринку аудиторських послуг в Україні та за кордоном [Електронний ресурс] / Н. І. Дорош // Університетські наукові записки. – 2007. – № 3. – С. 264–267. – Режим доступу: www.univer.km.ua.
3. Міжнародні стандарти аудиту, надання впевненості та етики: Видання 2006 року. / Пер. з англ. мови О. В. Селезньов, О. Л. Ольховікова, О. В. Гик, Т. Ц. Шарашидзе, Л. Й. Юрківська, С. О. Куліков. – К.: ТОВ "ІАМЦ АУ "СТАТУС", 2006. – 1152 с.
4. Петрик М.Г. Аудит: законодавче регулювання, історичні аспекти та проблеми розвитку в Україні / М.Г. Петрик, В.А. Кузьмін // Бухгалтерський облік і аудит. – №8-9. – 2007 р. – С. 11–18.
5. Редько, О. Ю. Якість аудиторських послуг: філософія та міфологія [Текст] / О. Ю. Редько // Бухгалтерський облік і аудит. - 2009. - №1. - С. 46-54.
6. Стратегічне управління розвитком підприємства: [Електронний ресурс]. – № 1097. – Режим доступу: http://www.ufin.com.ua/03_1/fru_Au2.htm.
7. Савчук В. Внутрішній аудит у системі корпоративного управління підприємством / В. Савчук // Економіка України. – 2008. – №5. – С.50-55.

Стаття надійшла до редакції 21 квітня 2011 року.

